

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43Cob/75/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124285620
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Holecová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6124285620.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Holecovej, členov senátu JUDr. Mariána Blahu a JUDr. Ľubice Mojžišovej v spore žalobcu AGRIVA s.r.o., so sídlom Hlavná 629, 991 26 Nenince, IČO: 46 272 119, v konaní zastúpený Mgr. Andrea Legényová, advokátka, so sídlom Komenského 3, 990 01 Veľký Krtíš, IČO: 50 849 883 proti žalovanému Babičkin dvor, a.s., so sídlom J. Kráľa 2661, 990 01 Veľký Krtíš, IČO: 45 538 557, v konaní zastúpený JUDr. Ľubomír Ivan, so sídlom Námestie SNP 41, 960 01 Zvolen, IČO: 42 197 821, o zaplatenie 298.891,93 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 68Cb/123/2024-74 zo dňa 2. decembra 2024, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 68Cb/123/2024-74 zo dňa 2. decembra 2024 potvrdzuje.
- II. Žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie vo výroku I. rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 68Cb/123/2024-74 zo dňa 2. decembra 2024 konanie v časti istiny vo výške 298.891,93 Eur zastavil, vo výroku II. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur od 06.01.2024 do 08.11.2024, úrokom z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur od 13.01.2024 do 08.11.2024, úrokom z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur od 20.1.2024 do 08.11.2024, úrokom z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur od 27.01.2024 do 08.11.2024, úrokom z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 138 891,93 Eur od 01.02.2024 do 08.11.2024, úrokom z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur od 03.02.2024 do 08.11.2024, úrokom z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur od 10.02.2024 do 08.11.2024, úrokom z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur od 17.02.2024 do 08.11.2024, úrokom z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur od 24.02.2024 do 08.11.2024, úrokom z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur od 02.03.2024 do 08.11.2024, úrokom z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur od 09.3.2024 do 08.11.2024, úrokom z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur od 16.03.2024 do 08.11.2024, úrokom z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur od 23.03.2024 do 08.11.2024, úrokom z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur od 30.03.2024 do 08.11.2024, úrokom z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur od 06.04.2024 do 08.11.2024, úrokom z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur od 13.04.2024 do 08.11.2024, úrokom z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur od 20.04.2024 do 08.11.2024, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, a vo výroku III. rozhodol, že žalobca má nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške

náhrady trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

2. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 23.04.2024 domáhal od žalovaného zaplata 298.891,93 Eur s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia, ktoré nastalo nevrátením zaplatenej zálohy kúpnej ceny žalovaným potom, ako sa strany sporu dohodli na ukončení kúpnej zmluvy. Ukončenie kúpnej zmluvy a podmienky je vysporiadania si strany sporu dohodli v Dohode o ukončení kúpnej zmluvy č. 1202, ktorej podmienky žalovaný nedodržel a ku dňu podania návrhu bola zosplatnená časť záväzku vo výške 298.891,93 Eur. Zároveň si strany sporu dohodli úroky z omeškania vo výške 12% ročne z neuhradenej sumy. Žalovaný ani napriek výzve svoj záväzok nesplnil.

3. Dňa 20.05.2024 bol v upomínacom konaní vydal platobný rozkaz sp.zn. 31Up/447/2024, proti ktorému podal žalovaný odpor. Poprel, že by bol so žalobcom v akomkoľvek obchodnom vzťahu, všetky predchádzajúce vzťahy považoval za ukončené a vysporiadané, predložené faktúry neevduje v účtovníctve a v kontrolnom výkaze DPH a vzniesol tiež námietku premlčania uplatneného nároku.

4. Žalobca v replike doplnil, že zrealizoval úhradu vo výške 323.392,64 Eur titulom uhradenia kúpnej ceny na základe uzatvorenej kúpnej zmluvy zo dňa 20.11.2023 so žalovaným ako predávajúcim na predmet kúpy 1000t hnojiva „Hliadok 27%“, ktorý žalovaný nedodal a preto dňa 30.11.2023 došlo k uzatvoreniu Dohody o ukončení kúpnej zmluvy, kde sa žalovaný zaviazal v zmysle splátkového kalendára vrátiť zaplatenú zálohu na kúpnu cenu formou splátok. Žalovaný splátkový kalendár nedodržel a kúpnu cenu nevrátil.

5. Žalovaný v duplike zopakoval argumentáciu z odporu, nárok naďalej považoval za nepreukázaný.

6. Dňa 15.11.2024 žalobca doručil súdu čiastočné späťvzatie žaloby v časti istiny vo výške 298.891,93 Eur z dôvodu jej úhrady žalovaným dňa 08.11.2024.

7. Nakoľko žalobca vzal žalobu v časti uplatnenej istiny späť pred otvorením pojednávania, kedy sa súhlas žalovaného so späťvzatím návrhu v zmysle § 146 ods. 1 CSP nevyžaduje, súd prvej inštancie konanie v zmysle § 145 ods. 2 CSP v tejto časti zastavil (I. výrok napadnutého rozhodnutia).

8. Predmetom konania po čiastočnom späťvzatí žaloby zostal úrok z omeškania a trovy konania.

9. Súd prvej inštancie považoval za zistené, že strany sporu uzatvorili dňa 20.11.2023 kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bolo dodanie tovaru - priemyselného hnojiva za dohodnutú kúpnu cenu vo výške 323.392,64 Eur. Žalobca zaplatil zálohu na kúpnu cenu vo výške 323.392,64 Eur dňa 24.11.2023 na účet žalovaného. Dňa 30.11.2023 došlo k ukončeniu kúpnej zmluvy na základe Dohody o ukončení kúpnej zmluvy č. 12023, v zmysle ktorej sa strany sporu dohodli, že žalovaný vráti žalobcovi ním poskytnutú zálohu na zaplatenú kúpnu cenu formou splátok. Predmetom žaloby bol nárok na zaplata sumy 298.891,93 Eur predstavujúcej splátky, ktoré boli v čase podania návrhu na vydanie platobného rozkazu splatné. K úhrade žalovanej istiny zo strany žalovaného došlo dňa 08.11.2024, t.j. po podaní návrhu na vydanie platobného rozkazu dňa 23.04.2024. Vo vzťahu k úrokom z omeškania súd prvej inštancie považoval za zistené, že medzi stranami boli dohodnuté úroky z omeškania v čl. III ods. 2 Dohody o ukončení kúpnej zmluvy č. 12023 vo výške 12% p.a. (ročne) z neuhradenej sumy splátok.

10. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný si záväzok zaplatiť cenu za poskytnuté služby nesplnil riadne a včas, preto žalobe v zostávajúcom rozsahu vyhovel a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi zmluvne dohodnuté úroky z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur od 06.01.2024 do 08.11.2024, úroky z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur od 13.01.2024 do 08.11.2024, úroky z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur od 20.1.2024 do 08.11.2024, úroky z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur od 27.01.2024 do 08.11.2024, úroky z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 138 891,93 Eur od 01.02.2024 do 08.11.2024, úroky z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur od 03.02.2024 do 08.11.2024, úroky z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur od 10.02.2024 do 08.11.2024, úroky z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur od 17.02.2024 do 08.11.2024, úroky z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur

od 24.02.2024 do 08.11.2024, úroky z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur
od 02.03.2024 do 08.11.2024, úroky z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur
od 09.3.2024 do 08.11.2024, úroky z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur
od 16.03.2024 do 08.11.2024, úroky z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur
od 23.03.2024 do 08.11.2024, úroky z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur
od 30.03.2024 do 08.11.2024, úroky z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur
od 06.04.2024 do 08.11.2024, úroky z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur
od 13.04.2024 do 08.11.2024, úroky z omeškania vo výške 12,00 % ročne zo sumy 10 000,00 Eur
od 20.04.2024 do 08.11.2024, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (výrok II. napadnutého rozhodnutia).

11. Vzhľadom k tomu, že k čiastočnému zastaveniu konania došlo z dôvodu úhrady žalovanej istiny po podaní návrhu na vydanie platobného rozkazu, súd prvej inštancie pričítal zavinenie na zastavení konania žalovanému. Keďže v zostávajúcej časti súd prvej inštancie žalobe žalobcu vyhovel v celom rozsahu, žalobcovi voči žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok III. napadnutého rozhodnutia).

12. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal v celom rozsahu odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), f) a h) zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), teda z dôvodu, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

13. Podanie odvolania žalovaný odôvodnil tým, že žalobca počas konania vzal žalobu späť v rozsahu celej istiny, čo predstavuje zásadnú procesnú skutočnosť, ktorú súd prvej inštancie náležite nevyhodnotil. Späťvzatie žaloby zo strany žalobcu v časti istiny má priamy vplyv na ďalšie posúdenie oprávnenosti nároku na úroky z omeškania, ako aj na otázku trov konania. Súd prvej inštancie mal v súlade s procesnými predpismi a právnymi princípmi vychádzať z toho, že späťvzatie žaloby predstavuje prejav vôle žalobcu, ktorý dobrovoľne ustúpil od svojho nároku na istinu v rámci súdneho konania a preto nemožno opodstatnene uplatňovať nárok na úroky z omeškania za túto istinu. Táto skutočnosť podľa žalovaného potom naznačuje, že žalobca nemal v úmysle v plnom rozsahu pokračovať vo vymáhaní svojho nároku, čo malo byť reflektované aj vo výroku rozhodnutia.

14. Ďalej poukázal na skutočnosť, že medzi žalobcom a žalovaným existuje dohoda týkajúca sa úhrad úrokov z omeškania a trov prejednávanej právnej veci. Táto dohoda bola uzavretá priamo medzi účastníkmi konania a jej existencia mala byť súdom dôkladne zvážená. Dohoda ako prejav autonómie vôle zmluvných strán predstavuje záväzný právny rámec, ktorým sa účastníci dohodli na spôsobe riešenia otázky nákladov a úrokov z omeškania mimo súdneho konania. Rozhodovanie o nákladoch a úrokoch na súde, ktoré už boli predmetom dohody strán, žalovaný považuje za nadbytočné a neefektívne. Tento prístup navyše vedie k vytváraniu ďalších zbytočných trov konania, čo je v rozpore s princípom hospodárnosti a primeranosti procesných úkonov.

15. Z týchto dôvodov je rozsudok súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa úrokov z omeškania a trov konania vecne a procesne chybný, a je potrebné zohľadniť princíp spravodlivosti, proporcionality a hospodárnosti konania, ktoré sú základnými piliermi nášho právneho systému.

16. Z obsahu spisu súdu prvej inštancie vedeného v listinnej podobe vyplýva, že odvolanie žalovaného bolo zástupcovi žalobcu doručené do jeho elektronickej schránky dňa 30.01.2025 [§ 110 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 2 CSP a § 32 ods. 5 písm. b), bod 1. zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci (zákon o e-Governmente)] spolu s výzvou, aby sa k nemu vyjadril v lehote 10 dní od jeho doručenia. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného v určenej lehote a ani následne písomne nevyjadril.

17. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací (§ 43 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359

CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP), viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP), odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP) a skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne a preto ho v celom rozsahu podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Pretože nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem, na prejednanie odvolania odvolací súd pojednávanie nenariadil (§ 385 ods. 1 CSP) a rozsudok verejne vyhlásil. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku odvolací súd oznámil na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Krajského súdu v Banskej Bystrici (§ 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 ods. 3 CSP).

18. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo zistil, že odvolacie námietky žalovaného nie sú dôvodné. Odvolací súd z obsahu súdneho spisu a dôvodov napadnutého rozhodnutia zistil, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav z nesporných tvrdení strán a z vykonaného dokazovania a zároveň tieto skutkové zistenia správne právne posúdil, pričom v odôvodnení rozsudku uviedol dostatočnú argumentáciu k hodnoteniu zisteného skutkového stavu a tiež svoje úvahy, ktoré ho viedli k prijatiu napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd na základe odvolania žalovaného nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických úvah a relevantných právnych záverov súdu prvej inštancie prijatých v preskúmanom rozhodnutí. Odvolací súd sa preto podľa § 387 ods. 2 CSP s odôvodnením napadnutého rozhodnutia stotožnil konštatujúc správnosť jeho dôvodov, na ktoré odkazuje a s poukazom na obsahové vymedzenie podaného odvolania dopĺňa ďalšie dôvody na zdôraznenie jeho vecnej správnosti.

19. Z obsahu spisu súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca ako kupujúci uzatvoril so žalovaným ako predávajúcim dňa 20.11.2023 kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bolo dodanie priemyselného hnojiva za dohodnutú kúpnu cenu vo výške 323.392,64 Eur. Žalobca zaplatil zálohu na kúpnu cenu vo výške 323.392,64 Eur dňa 24.11.2023 na účet žalovaného. Dňa 30.11.2023 došlo k ukončeniu kúpnej zmluvy na základe Dohody o ukončení kúpnej zmluvy č. 12023, podľa ktorej sa strany sporu dohodli, že žalovaný vráti žalobcovi ním poskytnutú zálohu kúpnej ceny formou splátok. Ku dňu podania žaloby splatnosť nadobudli splátky v sume 298.891,93 Eur predstavujúcej žalovanú istinu. Žalobca počas konania zobral žalobu späť v časti uplatnenej istiny z dôvodu, že žalovaný dňa 08.11.2024 žalovanú istinu žalobcovi uhradil. Predmetom konania po čiastočnom späťvzátí žaloby zostal úrok z omeškania a trovy konania.

20. Podľa § 144 CSP, žalobca môže vziať žalobu späť.

21. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

22. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

23. Podľa § 369 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatennej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného upozornenia.

24. Odvolací súd predovšetkým poukazuje na skutočnosť, že rozhodnutie súdu prvej inštancie podlieha prieskumu odvolacím súdom len z odvolacích dôvodov, ktoré odvolateľ uvedie, resp. doplní v lehote na podanie odvolania, keďže podľa § 380 ods. 1 CSP platí, že odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný a podľa § 365 ods. 3 CSP platí, že odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Viazanosť odvolacími dôvodmi znamená, že odvolací súd pri svojom rozhodovaní môže prihliadať len na také pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré odvolateľom boli uplatnené a zároveň vyšli v odvolacom konaní najavo, s výnimkou väd, ktoré sa týkajú procesných podmienok a na ktoré odvolací súd podľa § 380 ods. 2 CSP prihliadne, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Iné pochybenia súdu prvej inštancie odvolací súd zisťovať nebude a ak by aj v odvolacom konaní vyšli najavo, nebude na ne prihliadať. Vo vzťahu k prekročeniu prieskumného oprávnenia odvolacieho súdu aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. IV. ÚS 239/2025 z 27. júna 2025 zverejnenom v Zbierke nálezov a uznesení ústavného súdu pod č. 21/2025 vyslovil právnu vetu, že aj vecne

správny dôvod kasácie opravným prostriedkom napadnutého rozhodnutia funkčne príslušným súdom môže porušiť právo na spravodlivý proces podľa ústavy a dohovoru v kontexte nerovného postavenia strán civilného sporového konania, ak opravný súd relevantne prekročí rozsah svojho prieskumného oprávnenia.

25. Uvedenie dôvodov, z akých sa rozhodnutie považuje za nesprávne, t.j. uvedenie odvolacích dôvodov, je aj zákonnou obsahovou náležitosťou odvolania podľa § 363 CSP. Splnenie zákonnej povinnosti uviesť odvolacie dôvody však neznamená, že odvolateľ len uvedenie niektorých z odvolacích dôvodov taxatívne upravených v § 365 ods. 1 CSP, ale povinnosť uviesť odvolacie dôvody znamená, že odvolateľ musí ním tvrdený dôvod nesprávnosti rozhodnutia aj obsahovo vymedziť, a teda musí uviesť tvrdenia a argumenty o tom, ktoré zistenia, závery a postupy súdu prvej inštancie sú nesprávne a prečo sú nesprávne. Pretože zákonný imperatív vyjadrený v § 373 ods. 1 in fine CSP neumožňuje vyzývať odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov, lehota na podanie odvolania limituje odvolateľa nielen v povinnosti vymedziť dôvody nesprávnosti napadnutého rozhodnutia, ale aj v povinnosti tvrdené odvolacie dôvody obsahovo vymedziť, keď názor, že za obsahové vymedzenie odvolania zodpovedá odvolateľ, bol vyslovený aj v rozhodovacej praxi najvyšších súdnych autorít (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo/47/2022 zo dňa 19.10.2023). Odvolací súd preto vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia posudzoval a vyhodnocoval výlučne podľa konkrétnych odvolacích dôvodov tvrdených a obsahovo vymedzených odvolateľom.

26. Podstatná časť odvolacej argumentácia žalovaného spočívala na tom, že späťvzatie žaloby žalobcom v rozsahu celej istiny naznačuje, že žalobca nemal v úmysle v plnom rozsahu pokračovať vo vymáhaní svojho nároku. Pretože žalobca dobrovoľne ustúpil od svojho nároku, nemožno opodstatnene uplatňovať nároky na úroky z omeškania za túto istinu.

27. Z obsahu spisu súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca si proti žalovanému žalobou zo dňa 23.04.2024 uplatnil nárok na zaplatenie istiny 298.891,93 Eur spolu so zmluvne dohodnutým úrokom z omeškania vo výške 12 % p.a.. Podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 15.11.2024 žalobca oznámil, že žalovaný dňa 08.11.2024 uhradil žalovanému istinu 298.891,93 Eur a na túto sumu berie žalobca svoj návrh späť. Ďalej v tomto podaní žalobca uviedol, že: „Žalobca naďalej trvá na úhrade príslušenstva (úrok z omeškania a trovy konania a právneho zastúpenia) v zmysle žalobného návrhu“. Z obsahu spisu súdu prvej inštancie vyplýva i to, že podanie žalobcu zo dňa 15.11.2024 bolo doručené žalovanému dňa 10.12.2024, čo vyplýva z údajov na elektronickej doručke založenej na čl. 71a spisového materiálu vedeného súdom prvej inštancie v listinnej podobe. Žalovaný sa k tomuto podaniu žalobcu nevyjadril. Súčasťou súdneho spisu je len žiadosť žalovaného, resp. jeho zástupcu, o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní nariadenom v tejto veci na deň 02.12.2024 z dôvodu hospodárnosti konania s tým, že vyslovene súhlasí s prejednaním veci v neprítomnosti žalovaného a žiada podanú žalobu zamietnuť z dôvodov, ktoré uviedol vo svojich písomných podaniach a na ktoré odkázal.

28. V ustanovení § 124 CSP, podľa ktorého každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu, je obsiahnuté dôležité interpretačné pravidlo, podľa ktorého každé podanie je nutné posudzovať podľa jeho obsahu, teda podľa toho, ako bolo navonok prejavené, nie podľa toho, ako bolo označené v nadpise alebo či medzi uskutočneným podaním a tvrdenou vnútornou vôľou konajúcej osoby je skutočný súhlas. Pri posudzovaní podania podľa jeho obsahu nemôže súd určitému podaniu prisudzovať iný význam, než ktorý zodpovedá obsahu podania, jeho vnútornej skladbe, logike, zvolenej argumentácii, použitým výrazovým prostriedkom a celkovému zmyslu podania. Posudzovanie podania taktiež neumožňuje súdu obsah procesného úkonu strany svojím výkladom dopĺňať, domýšľať si jeho obsah alebo z neho vyvodiť závery, ktoré z obsahu úkonu nevyplývajú a ani ho transformovať na iný úkon. Pravidlo, že súd posudzuje podanie podľa jeho obsahu, vyplýva zo zásady neformálnosti podania strany. Podania v civilnom súdnom konaní nemajú v zásade žiadnu predpísanú formu. Súd preto vždy posúdi obsah a zmysel podania a uskutoční záver, o aký úkon sa z tohto hľadiska jedná.

29. V súdnej veci si žalobca podanou žalobou popri uplatnenej istine 298.811,93 Eur uplatnil proti žalovanému i zmluvne dohodnutý úrok z omeškania a trovy konania. Po úhrade žalovanej istiny dňa 08.11.2024, ktorá skutočnosť sporná nebola, žalobca zobral v časti žalovanej istiny žalobu späť podaním doručeným súdu dňa 15.11.2024, pričom v tomto podaní výslovne uviedol, že naďalej zotrúva na úhrade príslušenstva v podobe úroku z omeškania a trov právneho zastúpenia podľa žalobného

návrhu. Odvolacia argumentácia žalovaného, podľa ktorej úkon späťvzatia naznačuje, že žalobca nemal v úmysle v plnom rozsahu pokračovať vo vymáhaní svojho nároku, vôbec nenachádza podklad v obsahovom vymedzení úkonu čiastočného späťvzatia žaloby zo strany žalobcu. Z obsahu takto jednoznačne prejavenej vôle žalobcu nie je totiž možné žiadnym spôsobom vyvodiť, že by ním žalobca prejavil vôľu nepokračovať v tomto súdnom konaní nielen v časti uplatnenej istiny, ale i v časti úrokov z omeškania a trov konania, pretože žalobca v tomto procesnom úkone výslovne uviedol, že na ich úhrade naďalej trvá. Pokiaľ potom žalovaný namietal, že súd prvej inštancie náležite nevyhodnotil, že žalobca počas konania vzal žalobu späť v rozsahu celej istiny s dopadom na ďalšie posúdenie oprávnenosti nároku na úroky z omeškania ako aj na otázku trov konania, odvolací súd je toho názoru, že súd prvej inštancie na podklade obsahu úkonu čiastočného späťvzatia žaloby zo strany žalobcu týkajúceho sa výslovne len uplatnenej istiny, nie však uplatneného príslušenstva, dospel k správne mu záveru, že späťvzatie žaloby sa na úrok z omeškania ako aj na trovy konania nevzťahuje.

30. Úroky z omeškania majú povahu sankcie za omeškanie dlžníka so splnením peňažného záväzku (§ 369 Obchodného zákonníka). Úroky z omeškania sa platia popri samotnom dlžnom plnení stanoveným percentom z tej časti dlhu, s ktorou je dlžník v omeškani, teda ktorú ešte nezaplatil, a to počas celej doby trvania omeškania. Omeškanie dlžníka s plnením peňažného záväzku má zo zákona za následok obsahovú zmenu práv veriteľa a povinností dlžníka, respektíve ich doplnenie novými právami a povinnosťami. Omeškaním dlžníka tak nastáva zo zákona zmena v obsahu právneho vzťahu, a to taká, že popri trvajúcej povinnosti zaplatiť istinu vzniká aj nová (ďalšia) povinnosť uhradiť úroky z omeškania, ktorá trvá po celú dobu omeškania s plnením peňažného záväzku, a teda splnením záväzku (§ 599 ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov) nedochádza k zániku povinnosti dlžníka zaplatiť sankčné úroky, ktoré vznikli počas doby omeškania dlžníka (do zániku dlhu). Správne preto súd prvej inštancie vo výroku II. napadnutého rozhodnutia po úhrade žalovanej istiny priznal žalobcovi podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka nárok na zaplatenie zmluvného úroku z omeškania, ktorý vymedzil konkrétnou sadzbou, obdobím omeškania a dlžnou sumou. Keďže žalovaný už žiadne ďalšie konkrétne dôvody nesprávnosti výroku II. napadnutého rozhodnutia nepredniesol, žiadny ďalší prieskum vecnej správnosti tejto časti napadnutého rozhodnutia už odvolaciemu súdu neumožnil.

31. Žalovaný ďalej namietal, že medzi žalobcom a žalovaným existuje dohoda týkajúca sa úhrad úrokov z omeškania a trov prejednávanej právnej veci, ktorá predstavuje záväzný právny rámec spôsobu riešenia otázky nákladov a úrokov z omeškania mimo súdneho konania, ktorá mala byť súdom prvej inštancie dôkladne zvážená.

32. K tejto odvolacej námietke odvolací súd uvádza, že žalovaný žiadnu konkrétnu dohodu medzi stranami sporu (vymedzenú napr. dátumom jej uzavretia), ktorá by sa mala týkať úhrad úrokov z omeškania a trov prejednávanej právnej veci, neoznačil, takúto dohodu k odvolaniu nepredložil a zároveň odvolací súd ani neoboznámil s jej obsahom. Žalovaný tiež v podanom odvolaní nevysvetlil, v čom sa napadnuté rozhodnutie prípadne dostalo do rozporu s dohodou strán. K základným procesným povinnosťami a procesným bremenám strán pritom patrí povinnosť označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podoprieť svoje tvrdenia dôkazmi tak, ako sú tieto povinnosti a bremená definované v článku 8 základných princípov CSP. Dokazovacia povinnosť v civilnom sporovom konaní nesíhla len žalobcu, ale dokazovať je povinný každý, kto v spore niečo tvrdí, a teda bremeno tvrdenia a naň nadväzujúce bremeno dôkazu znáša aj žalovaný. I keď z obsahu spisu súdu prvej inštancie jednoznačne vyplýva, že úkon späťvzatia bol žalovanému doručený, žalovaný nevyvinul žiadnu procesnú aktivitu v podobe prednesenia skutkových tvrdení o existencii dohody, z ktorej by vyplývalo riešenie otázky nákladov a úrokov z omeškania tohto konania, a z obsahu spisu súdu prvej inštancie odvolací súd nezistil ani to, že by žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie akúkoľvek dohodu s takýmto obsahom predložil. Odvolací súd zdôrazňuje, že nie je úlohou súdu dopĺňať tvrdenia a argumentáciu strán sporu, a ani vyhľadávať na ich podporu dôkazy, pretože by konal priamo v rozpore s princípmi kontradiktórnosti a rovného postavenia strán, ktoré sa uplatňujú v civilnom sporovom konaní (porov. čl. 8 a čl. 6 CSP). Bolo procesnou zodpovednosťou a povinnosťou žalovaného nielen včas tvrdiť skutočnosť o dohode strán významné pre správne posúdenie sporu medzi stranami, ale svoje tvrdenia aj preukázať, čo žalovaný do vydania napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a ani v rámci odvolacieho konania neurobil.

33. Vzhľadom na uvedenie skutkových tvrdení o existencii dohody až v rámci odvolacieho konania odvolací súd poukazuje tiež na to, že koncepcia odvolacieho konania v civilnom spore vychádza z tzv. neúplného apelačného systému, čo znamená, že právo odvolateľa použiť v odvolacom konaní prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neuplatnil v konaní pred súdom prvej inštancie, je obmedzené a prípustné len za splnenia zákonom stanovených podmienok definovaných v ustanovení § 366 CSP, ktoré upravuje tzv. „novoty“ v odvolacom konaní. Právo tzv. novôt v odvolacom konaní je totiž v systéme neúplnej apelácie nastavené ako reštriktívne vnímaná výnimka z pravidla, že v odvolacom konaní spravidla nie sú prípustné tie prostriedky procesného útoku alebo obrany, ktoré neboli procesnou stranou uplatnené pred súdom prvej inštancie.

34. Odvolací súd preto dospel k záveru, že v prípade všeobecnej odvolacej námietky žalovaného o existencii dohody o úrokoch z omeškania a trovách konania (bez oboznámenia odvolacieho súdu s jej obsahom), sa jedná o tzv. „nepripustnú novotu“ (§ 366 CSP) v podobe nových skutkových tvrdení, ktoré neboli dostatočne konkretizované a zároveň nemohli byť v konaní preukázané, pretože žalovaný na ich podporu ani len neoznačil žiadny konkrétny dôkazný prostriedok. Takáto námietka preto nemohla žalovanému v odvolacom konaní privodiť úspech.

35. Pre úplnosť odvolací súd poukazuje tiež na to, že žalovaný podal odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie v celom rozsahu, teda aj v rozsahu jeho závislej III. výrokovej vety o náhrade trov konania, avšak žalovaný okrem vznesenej námietky o existencii dohody o trovách konania neuviedol žiadnu konkrétnu odvolaciu argumentáciu, prečo v tomto rozsahu považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za nesprávne. Rozhodovanie o náhrade trov konania je súčasťou civilného sporového konania a tvorí neoddeliteľnú súčasť práva na súdnu ochranu. Tohto práva na súdnu ochranu a v jeho rámci aj náhrady trov súdneho konania je možné domáhať sa spôsobom a v medziach zákona, ktorý upravuje podmienky na jej priznanie. V civilnom sporovom konaní je hlavnou zásadou pri rozhodovaní o nároku trov konania zásada úspechu v konaní podľa § 255 CSP, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie v prípade zastavenia konania podľa § 256 ods. 1 CSP. Rozhodovanie o náhrade trov konania tvorí neoddeliteľnú integrálnu súčasť súdneho konania, čo vyplýva z ustanovenia § 262 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého o náhrade trov konania rozhoduje súd aj bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. V zmysle § 262 ods. 1 CSP síce platí, že o nároku na náhradu trov konania súd rozhodne aj bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, to však neznamená, že v prípade odvolania podaného odvolateľom proti závislému výroku o náhrade trov konania by odvolací súd mal správnosť rozhodnutia o trovách konania v zmysle ust. § 255 a § 256 CSP vyhodnocovať ex offio, t.j. bez odvolacej argumentácie odvolateľa.

36. Napriek tomu, že žalovaný podal odvolanie proti napadnutému rozhodnutiu súdu prvej inštancie v celom jeho rozsahu, teda aj voči jeho výroku I., ktorým súd prvej inštancie konanie v časti istiny vo výške 298.891,93 Eur zastavil, voči nesprávnosti tejto výrokovej časti napadnutého rozhodnutia žiadna jeho odvolacia argumentácia nesmerovala. Vzhľadom k tomu, že v odvolaní žalovaného absentuje akákoľvek odvolacia argumentácia o nesprávnosti výroku I. napadnutého rozhodnutia, žalovaný neumožnil odvolaciemu súdu prieskum správnosti výroku I. napadnutého rozhodnutia o čiastočnom zastavení konania s tým, že aj v prípade uvedenia dôvodov nesúhlasu s čiastočným späťvzatím žaloby by odvolací súd na takýto nesúhlas nemohol prihliadnuť podľa § 146 ods. 1 CSP.

37. Dôvody uvedené žalovaným v odvolaní preto odvolací súd nepovažoval za také, ktoré by po skutkovej a právnej stránke boli spôsobilé spochybnit' vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie. V konaní na súde prvej inštancie odvolací súd nezistil ex offio ani vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP).

38. Odvolací súd zároveň pripomína, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá (nemusí) odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). V tomto smere tiež odvolací súd poukazuje na to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie tvorí s rozhodnutím odvolacieho súdu organickú jednotu, preto odvolací súd neopakoval tie závery súdu prvej inštancie, s ktorými sa stotožňuje (porov. roz. NS SR sp. zn. 2Cdo/170/2005, ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 350/09).

39. Vedený týmito úvahami odvolací súd na základe obsahového vymedzenia odvolania žalovaného dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku I. o čiastočnom zastavení konania, vo výroku II. vo veci samej, ako aj v závislom výroku III. o náhrade trov konania, o ktorých súd prvej inštancie správne rozhodoval podľa zásady pomeru úspechu vo veci, doplnenej zásadou zavinenia na zastavení konania (§ 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP), vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

40. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodoval podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

41. Rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).